

De Groningse Dikschieliere in Marokko

Leo Stockmann

Dikschieliere is in Groningen naast Graauwsteert en Damschieter een volksnaam voor de Grauwe Gors *Emberiza ca-landra* (Boekema et al. 1983). Helaas is deze gorzensoort geen broedvogel meer in onze provincie.

In Schiete(r)liere (Gr.) lijkt een klankna-bootsing en een bevuiler te zijn gecombi-neerd. Als Damschieter (Gr.) zit hij in het bouwland op een damhek, dat hij bevuilt, en met Dikschieliere (Gr.), Dikschieleriet (Gr.) en Dikschiijter (Vlaanderen) wordt tevens de wat plomp ogende lichaamsbouw benadrukt. Die plompe of dikke vorm is ook de betekenis van de Engelse gorzennaam Bunting (Blok & Ter Stege 2000).

Het volgende fragment lezen we op blz. 69/70 van het boek *Spotvogel* van Hafid Bouazza (Bouazza 2009). De situatie speelt zich af in Marokko, het geboorteland van de auteur. Citaat: 'Kijk, de jasmijn steekt iets uit, maar kan de diepe roos niet binnen dringen.' We lachten. We gingen weer naar binnen. 'Kijk! Daar!', zei hij, 'Een *tbibiet*.' Een huisgors, *emberiza striolata* (moet zijn: *emberiza*, L.S.), gestreepte gele hamer, vanwege zijn snavel, deze kwam dus van de Sahara, want de gestreepte soort noordwaarts heeft een snavel waarvan de bovenkant zwart is. 'Net zoals jij, is hij een emi-

grant, zei Makhometo. 'Daar is een andere gors.' De dikschieliere, zoals ik zag: dikke lijnen uitwerpselen bestreepden de muren van hun dakterrassen. 'Ja,' zei hij, 'net zoals bij een kind sta je verstoeld van wat zo'n klein lichaampje af kan scheiden.'

Nu komt de Grauwe Gors ook in Noord-Afrika voor. De soort is er broed- en standvogel (bron: Wikipedia). Maar enige verbazing is er van mijn kant hoe een Marokkaans-Nederlandse schrijver weet heeft van de naam 'dikschieliere'.

Die vraag heb ik via de uitgeverij aan de auteur gesteld. Martine Welbers van de uitgeverij antwoordde: "Hafid vond het een leuke vraag. Zijn antwoord is dat hij weet dat het woord Gronings is en dat hij het woord heeft uit het boek *De Nederlandse vogelnamen en hun betekenis* van Henk Blok en Herman ter Stege."

Literatuur

- Blok, H. & H.J. Ter Stege 2000. *De Nederlandse vogelnamen en hun betekenis. Tweede verbeterde druk. Uitgave in eigen beheer. Leidschendam/Waalre.*
- Boekema, E.J., P. Glas & J.B. Hulscher 1983. *De vogels van de provincie Groningen. Groningen.*
- Bouazza, H. 2009. *Spotvogel. Prometheus, Amsterdam.*

